

Viata nu e un paradis...

„Crezi că ne putem desprinde unul de altul după ce ne-am amestecat viețile?” – îi scrie Strindberg undeva în *Jurnalul* său, uneia din cele trei neveste cu care a conviețuit nu prea mult, cum se știe... Ei bine, am recitat **Care pe care**, această piesă de doar trei-patru pagini, această mică bijuterie dramatică, după ce am avut o scurtă discuție cu o persoană din teatru care, cu patima specifică oricărui artist, susținea că, de fapt, din disputa celor două femei câștigă *Soția*. „Aha, mi-am zis, iată o femeie care «ține» cu nevasta, ce-ar fi să caut acum o amantă pe undeva?”

Firește, acest gând m-a părăsit îndată, dar nu m-am putut împiedica să nu observ, iată, în câte feluri te poți uita – ca să zic așa – la un spectacol...

Adevărul este că, deși la toate lecturile anterioare (și ele n-au fost puține) mie mi se înfățișa textul într-un spectacol total diferit de ceea ce am văzut în preajma Crăciunului – sau puțin după – pe scena Studioului orădean. M-am dus să văd spectacolul fără nici o prejudecată. Fiindcă nu fac parte dintre cei care merg la teatru să vadă ce vor ei. Nu. Iată de ce, am fost dispusă să văd ce-mi comunică spectacolul lui Petru Vutcărau – un profesionist din stirpea rară a artiștilor autentici, pe care-l respect pentru rigoarea și pătimașa lui dragoste față de teatrul bun, adevărat. Și, nu în ultimul rând, pentru munca atentă cu actorii...

Două actrițe și-au pus în valoare talentul, secondate atent de ochiul de maestru al regizorului: Corina Cernea se află la primul ei rol mare în teatrul în care joacă de câțiva ani, iar Lucia Rogoz debutează cu dreptul pe scena acestuia.

Cât despre Andrian Locovei, mai vechi colaborator al regizorului, el nu face decât să coloreze cu talent și bun simț, dar și cu stimă pentru munca colegelor lui, un rolișor ultraepisodic...

Știm cât de pornit era Strindberg împotriva femeilor (deși, paradoxal, nu putea trăi fără ele!) și câtă încrâncenare vedea când era vorba să judece corect relația dintre un bărbat și o femeie, mai ales când cei doi erau legați prin lanțul căsniciei. În piesa aceasta se întâlnesc, ca din întâmplare, în ajunul Crăciunului, două actrițe, foste colege și, într-o vreme, chiar prietene. Aparent din vorbă-n vorbă, de fapt din vorbitul de una singură, *Soția* realizează că cea din fața ei este chiar amanta soțului ei. Și se revoltă pe de o parte pentru faptul că n-a ghicit până atunci cu cine o înșală soțul, pe de alta pentru că, poftim, ea a trebuit ani la rând să facă ceea ce-i plăcea rivalei: să-și boteze copilul Eskil, ca pe tatăl acesteia, să-i brodeze lalele, oribilele lalele pe papucii de casă, să bea băuturile ei preferate, să se îmbrace după gustul ei, al acestei femei parșive pe care, ei bine, pe care o urăște de moarte... Amanta tace surâzând: știe ea ce știe... Cu cât se agită mai mult geloasa Doamnă, căutând argumente rezonabile pentru situația ei umilitoare, ba chiar încercând să transforme fiecare eșec într-o mică victorie, cu atât este ea, amanta, mai liniștită...

Vioara Bara a construit un decor foarte elegant – neobișnuit pentru spațiul destul de sordid al Studioului, care așteaptă cam de mult o refacere totală – în care se simte aerul ajunului de Crăciun(brad, lumânările, cadouri, stelute, etc). În acest spațiu luxos al unui restaurant apar cele două femei tinere. Ideea de a le

Corina CERNEA și Lucia ROGOZ

vedea îmbrăcate aproape la fel, trezește zâmbetul amuzat al spectatorului, dar și furia mocnită a Soției, care credea probabil că se îmbracă după gustul soțului ei, nu al amantei acestuia. Ideea mi s-a părut plină de haz, cu toate că ea dezvăluie, deconspiră puțin prea devreme relația celor două. Altminteri, sunt îmbrăcate bine și atrag atenția prin cochetăria pe care una a împrumutat-o, cumva impusă din afară, de la cealaltă.

Corina Cernea a găsit, împreună cu regizorul, soluția de a se mișca mult în timp ce vorbește, nervozitatea ei crescând pe măsură ce-și dă seama că cea în fața căreia se confesează este chiar vinovata nr. 1. Dar – și aici genialul dramaturg își spune cuvântul – ea, Soția, întoarce cu 180 de grade situația în favoarea ei: din tot răul dorit de falsa amicică ea a tras foloase și căsnicia ei, iată, stă în picioare. Actrița acumulează o energie negativă care parcă se revarsă asupra Amantei, iar aceasta reacționează printr-un răs nervos – după părerea mea excesiv, o mică surdină l-ar face mai credibil. Tânăra Lucia Rogoz este frumoasă și sigură pe ea, într-unul dintre cele mai dificile roluri mute din dramaturgie. Vorbește bine și nuanțat cu ochii, cu mâinile (cât trebuie, nu diletant), cu mișcarea capului.

Important mi s-a părut că cele două actrițe conving, publicul ascultă atent și curios cum se va sfârși această poveste. Ei bine, chiar dacă Soția pleacă triumfătoare, acasă, unde o așteaptă soțul și copiii, iar Amanta rămâne tristă și singură, victorios pare să fie, de fapt, *Soțul* care a știut să le păcălească pe amândouă sau, de ce nu, închipuindu-se șeful unui harem, să le iubească deopotrivă pe amândouă, pe fiecare altfel...

Care pe care nu este – nici nu și-a propus, de altfel, să fie – un mare spectacol, ci unul cu miză artistică incontestabilă, ca un concert de cameră bine gândit, fără stridențe și demonstrații de tot felul.

Constat cu satisfacție că spectacolele de la Sala Studio sunt căutate de public și se joacă mereu cu săli pline. Mai mult chiar, văd spectatori tineri din ce în ce mai interesați de teatru, ceea ce nu poate decât să ne bucure...

Teatrul de Stat Oradea, Trupa „Iosif Vulcan“ – Care pe care de August Strindberg. Traducerea: Andrei Bantaș. Direcția de scenă: Petru Vutcărău. Scenografia: Vioara Bara. Cu: Corina Cernea, Lucia Rogoz, Andrian Locovei. Data premierei: decembrie 2006.

Clipe (triste) de viață

Unii critici londonezi o socotesc pe Nell Dunn o feministă prin excelență. Dacă ar fi s-o definim și noi pornind acest text, poate le-am da dreptate. Oricum, scriitoarea dovedește, dacă nu o părtinire pătimașă a sexului slab, cel puțin o înțelegere plină de tandrețe, iar uneori chiar străbătută de o furie oarbă și neputincioasă în fața numeroaselor dovezi de ingraturdine din partea așa-zisului sex tare(puternic în orice caz) față de femei.

Ingenioasa scriitoare a găsit un spațiu ideal de a ne pune în situația să le ascultăm pe ele, femeile despre care vrea să ne spună o simplă dar cuceritoare și